

РІШЕННЯ № 53

Про затвердження роз'яснення щодо вимог до адвокатських запитів

«03» липня 2021 року

м. Кам'янець-Подільський

Рада адвокатів України, керуючись статтями 55, 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, вирішила:

1. Затвердити роз'яснення щодо вимог до адвокатських запитів (додається).
2. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити Міністерство юстиції України та на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

Голова Ради адвокатів України

/підпис/

Л.П. Ізовітова

Секретар Ради адвокатів України

/підпис/

І.В. Колесников

Щодо вимог до адвокатських запитів

Рада адвокатів України, розглянувши правову позицію члена Робочої групи з напрацювань роз'яснень по адвокатським запитам Лазарчук Г.В., у тому числі щодо зазначення доцільності, мети отримання необхідної інформації у адвокатських запитах, заслухавши позицію Голови Ради адвокатів України Ізовітової Л.П., пропозиції, зауваження та доповнення представника адвокатів Хмельницької області у складі Ради адвокатів України Каденко О.О. та інших членів Ради адвокатів України, Керівника Секретаріату НААУ, РАУ Красника В.В., обговоривши лист Міністра юстиції України Малюська Д.Л. № 56649/32390-33-20/20.4.1 від 16 грудня 2020 року, керуючись Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, в межах компетенції зазначає наступне.

Правові засади організації і діяльності адвокатури та здійснення адвокатської діяльності в Україні визначає Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі – Закон).

Згідно статті 24 Закону адвокатський запит - письмове звернення адвоката до органу державної влади, органу місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадських об'єднань про надання інформації, копій документів, необхідних адвокату для надання правової допомоги клієнту.

До адвокатського запиту додаються посвідчені адвокатом копії свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, ордера або доручення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги. Вимагати від адвоката подання разом з адвокатським запитом інших документів забороняється.

Адвокатський запит не може стосуватися надання консультацій і роз'яснень положень законодавства.

Надання адвокату інформації та копій документів, отриманих під час здійснення кримінального провадження, здійснюється в порядку, встановленому кримінальним процесуальним законом.

Відповідно до частини 2 цієї ж статті, орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадові та службові особи, керівники підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, яким направлено

адвокатський запит, зобов'язані не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту надати адвокату відповідну інформацію, копії документів, крім інформації з обмеженим доступом і копій документів, в яких міститься інформація з обмеженим доступом.

Згідно зі статтею 21 Закону України «Про інформацію» інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна, таємна та службова інформація.

Конфіденційною є інформація про фізичну особу, а також інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень. Конфіденційна інформація може поширюватися за бажанням (згодою) відповідної особи у визначеному нею порядку відповідно до передбачених нею умов, а також в інших випадках, визначених законом.

Відносини, пов'язані з правовим режимом конфіденційної інформації, регулюються законом. Порядок віднесення інформації до таємної або службової, а також порядок доступу до неї регулюються законами.

Отримання конфіденційної інформації шляхом направлення адвокатського запиту можливе, у разі долучення до адвокатського запиту інших документів, які надають право адвокату на отримання такої інформації.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 20 Закону під час здійснення адвокатської діяльності адвокат має право вчиняти будь-які дії, не заборонені законом, правилами адвокатської етики та договором про надання правової допомоги, необхідні для належного виконання договору про надання правової допомоги, зокрема, звертатися з адвокатськими запитами, у тому числі щодо отримання копій документів, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, а також до фізичних осіб (за згодою таких фізичних осіб).

Таким чином, подання адвокатом адвокатського запиту є професійним правом адвоката, у зв'язку із наданням правової допомоги на підставі договору про надання правової допомоги.

Вимоги до подання адвокатського запиту є однаковими для всіх адвокатів, незалежно від організаційних форм, в яких вони здійснюють адвокатську діяльність – індивідуально, або в організаційно-правових формах адвокатського бюро чи адвокатського об'єднання.

Адвокатський запит має відповідати вимогам статті 24 Закону, якою зокрема встановлено, що до нього додаються посвідчені адвокатом копії свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, ордера або доручення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги.

Адвокат вправі направити адвокатський запит не для задоволення особистих інтересів, а лише в межах виконання договору з клієнтом з метою надання останньому правової допомоги.

подавати адвокатські запити з метою одержання консультацій і роз'яснень положень законодавства заборонено. Однак жодної обов'язкової вимоги щодо зазначення доцільності, мети отримання необхідної інформації в чинному законодавстві не визначено (абзац 3 частини 1 статті 24 Закону).

Таким чином, у випадку, коли адвокат вважає зазначення інформації щодо доцільності, мети отримання ним необхідної інформації та копій документів є доречним та необхідним саме у його випадку, додаткове зазначення такої інформації не є заборонаю. В свою чергу, мотив, мета та доцільність отримання інформації та копій документів, шляхом направлення адвокатського запиту може стосуватися питань, з яких клієнт звертався за допомогою до адвоката, що в розумінні статті 22 Закону є адвокатською таємницею.

Рада адвокатів України неодноразово наголошувала на тому, що вимога надання будь-яких інших документів, окрім ордеру та копії свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю – забороняється та є адміністративним правопорушенням.

У контексті розгляду листа Міністра юстиції України Малюської Д.Л. № 56649/32390-33-20/20.4.1 від 16 грудня 2020 року Рада адвокатів України звертає увагу, що профільний Закон розділяє право адвоката на звернення із адвокатським запитом і право адвоката на представництво інтересів клієнтів у органах державної влади. Саме у випадках особистого представництва прав осіб чинний Закон України «Про виконавче провадження» вимагає підтвердження повноважень адвоката ордером та витягом з договору про надання правової (правничої) допомоги, на кшталт підтвердження повноважень адвоката в адміністративному, кримінальному чи господарському судовому провадженні.

В частині вимог до підтвердження повноважень адвоката Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» є спеціальним по відношенню до Закону України «Про виконавче провадження». До того ж профільний Закон є спеціальним і стосується будь-якого напрямку професійної діяльності адвоката.

Вказана правова позиція висвітлена у рішенні Ради адвокатів України «Про затвердження роз'яснення щодо вичерпного переліку вимог до адвокатського запиту» № 75 від 21 вересня 2020 року.

З огляду на наведене, Рада адвокатів України звертає увагу адвокатів на необхідність дотримання у своїй професійній діяльності Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а також роз'яснень Ради адвокатів

України та наголошує, що вичерпний перелік документів, які мають додаватися до адвокатського запиту, передбачений частиною 1 статті 24 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і розширеному тлумаченню не підлягає.
